

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XVIII. Agit de quarto orationis genere, & excellenti quoda[m] modo declarare incipit, qua[n]ta in dignitate Deus anima[m]; quæ hunc ad statu[m] peruenit; co[n]stituat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

plexibus possim. Dixi quod ancilla maneat; quia alias potētias, omni deum adhibita diligentia, & conatu, ad se pertrahere nequit, imo illa, etiam sine vilo prorsus labore, & difficultate, hanc sepe ad se venire faciunt. Et subinde ita Deus facilis, & benignus est, vt compassione quadam moueatur, ex eo quod ipsam præ desiderio, vt cum aliis potentijs sit, ita perditam, & turbam videat: & permittit Maieſtas illius, vt ab igne diuine illius candelæ aduratur, vbi alia duæ iam in cineres conuersæ naturale suum esse penè amiserit, ac tantis bonis supernaturaliter fruuntur in omnibus hisce modis, quos de vltima hac fontana aqua exposui, tanta sita est gloria, & animæ quies, vt etiam corpus recreationis, & gaudij illius quam apertissime participet (& hoc percipitur quam manifestissime) & virtutes tale, quale dixi, incrementum capiant. Videtur autem Dominus hocce varios animæ status tam apertè, meo iudicio declarare voluisse, atque hic in terra exponi ab aliquo possunt. Poterit autem R. V. si visum fuerit, hæc cum viro aliquo spiritali, qui huc peruenit, conferre, qui, si hæc bona esse dixerit, credas à Deo hæc dicta esse, Maieſtatisque eius eadem accepta refer, nec non propterea quam maximas ei gratias agito: nam, sicut dixi, veniet tempus, quo non parum gaudebis, quod, hoc quid sit intelligas. Interim verò, dum tibi hæc intelligendi gratiam Deus non dabit (etsi fruendi tibi gratiam dat) poteris per hæc, adiuuante & ingenio, & doctrina intelligere, quomodo illam primam à Deo acceperis. Sit ipse per omnia sæculorum sæcula benedictus. Amen.

CAPVT XVIII.

IN QVO DE QVARTO ORATIONIS GENERE AGIT; ET excellenti quodam modo declarare incipit, quanta in dignitate Deus animam, qua hunc ad statum peruenit, constituat. Seruit hoc porro caput ad multum animandos eos, qui in ratione additi sunt, vt ad tam sublimem statum peruenire omnimodis conitauerint, cum hic in terra is haberi possit; non quidem quod eum mereamur, sed ex sola Dei bonitate. Legendum autem hoc magna cum attentione & aduertentia.

Respice mihi Dominus verba, vt de quarta aqua aliquid dicere valeam; ad hoc autem eius gratia, & auxilium imprimis necessarium est magis etiam, quam ad gradum & aquam superiorem: nam in priore illa adhuc sentit anima, nondum plane se mortuam esse (Sic enim loqui possumus, cum mundo mortua sit) sed, vti dixi, adhuc intelligit se in mundo esse, suamque solitudinem sentit, & exteriorum ad-

Quarta
et vlti-
ma ora-
tionis gra-
tia.

S.
heresia

Opera
N. VI
186

miniculo vititur ad id, quod sentit, per aliqua saltem signa, declarandum. In vniuersa oratione, & in omnibus eius, quos dixi, gradibus aliquem quidem hortulanus laborem subit, at in his posterioribus laboribus tanta permista & adiuncta est gloria, animæque consolatio, vt numquam ab ea separari vellet; ideoque id non tam vt laborem, habet, quam vt gloriam. Non est hic sentire, sed tantum frui, ita tamen, vt non intelligat homo quo fruatur, at intelligat tamen tali se bono frui, in quo simul omnia bona inclusa sunt; sed bonum hoc non comprehenditur. Sensus omnino hoc in gaudio, & fruitione occupantur, ita vt nullus sit qui vacet, quominus aliquid aliud tum internum, tum externum possit intendere. Antequam facultas illis datur quædam, vt dixi, signa edendi magni illius gaudij, quod sentiunt; hic verò & incomparabiliter maiori gaudio animi perfunditur, tamen multò minus se declarare ipsa potest, quod nulla tam in corpore, quam anima facultas reliqua sit, ad gaudium hoc alij proponendum, aut communicandum. Nam illo in tempore, omnia ei per magno impedimento, tormento, & quietis suæ turbationi forent, & alio modo, siquidem omnium vnio sit potentiarum, eam, quamdiu in illa versatur, tamen si etiam vellet, id declarare non posse, & si posset, iam non esse vnionem. Quomodo autem hæc vnio fiat, & quid sit, exponere non possum; id in mystica Theologia traditur, & declaratur: Non nominare quidem possem nomina, nec intelligere scio, quid sit mens, aut quæ sit inter mentem, & animam, aut spiritum differentia: omnia quæ mihi vnum, & idem quid videntur esse, tamen si anima subinde à se ipsa egrediatur, idque ad modum ignis, qui & ardet, & flammæ eiaculatur, interdum quoque cum impetu quodam crescit, dum nimirum flamma hæc sublimè admodum supra ignem sese effert; non propterea tamen quod distinctum est, sed eadem flamma, quæ in igne est. Hoc quid sit, R. V. sua doctrina & eruditione facile intelligunt; nam equidem pluribus & clarius id exponere non possum. Quod autem dicere intendo, hoc est, scilicet, quid anima sentiat, cum in hac diuina vnione est. Quid autem vnio satis nimis cognitum est, nimirum, duas res diuisas, & separatas, nam fieri, & in vnâ coalescere.

Nihil hic sentit sed solum fruatur homo, ita tamen ut non intelligat quo fruatur.

Omnipotentiæ vnio.

Quid sit vnio.

Quam o Deus meus, bonus es! benedictus esto in tempore tuo & vltra. Laudent te, Deus meus, omnia, quod ita nos dilexeris, & deo vt de hac communicatione, quam etiam in hoc exilio cum animabus habes, cum veritate loqui possimus: quæ esto bona, & sancta sint, nihil minus magna quædam, & liberalitas, & magnanimitas, & talis, qualis o Domine mi, decet (vt qui das pro eo, atque es) ita te ijs communicare liberalitas infinita, quam magnificata sunt opera tua! confestnant quæpe, & in admirationem rapiunt eos, qui terrenis rebus intellectum ita

copatum non habent, vt nullum ad veritatem intelligendam ijs lumen sit
 reboquum. At quod animabus toties, tamque grauitate offendentibus,
 tam eximia, & rara beneficia præstes, omnem ingenij mei captum super-
 tar, & cum hoc mecum ipsa voluere incipio, præ stupore vterius progredi
 non possum. Quo ibo, ne retrocedam? si tibi gratias pro tam ingenibus
 beneficijs agere velim, nescio quomodo id faciam, & si interdum id ad
 mei solatium facere coner, non dico nisi impertinentia, & absurda. Et fa-
 pe fit, vt cum iam recenter gratias illas accipio, vel Deus mihi iam illas
 facere incipit (nam, cum in ipsarum medio versamur, nihil penitus, vt
 iam dixi, facere possumus) tunc dicam: vide, Domine, quid agas, tam ci-
 to peccatorum meorum enormium noli obliuisci, esto eadem, quod mi-
 hi illa ignoscere, oblitus sis, & vt aliquem Beneficijs tuis, & gratijs
 modum ponas, peccata mea in memoriam quæso, reuoca. Noli, mi crea-
 tor, tam pretiosum liquorem, in vas ita pertusum, & subtile infun-
 dere, cum iam alias sæpè videris, quod toties eum ipsa effluere & perire
 fuerim. Noli huiusmodi thesaurum tali in loco ponere, in quo con-
 solationum vitæ huius appetitus nondum pro eo, atque oport-
 teret, extinctus est; nam inutiliter is, & perditè impenderetur. Qua-
 re Urbis huius propugnacula, & arcis, quæ in ea est, claues, guber-
 nationem ita ignauo, & meticuloso tradis, qui ad primum insultum, & op-
 pugnationem hostes ingredi sinit? Non sit, ô Rex æternæ, amor
 tuus erga homines tam intensus, vt, eius ergo, tam pretiosa monilia
 discrimini exponas. Videris hac ratione, Domine mi, velut occasio-
 nem dare, vt ipsa parui fiant, cum ea in manu, & facultate tam im-
 probæ, vilis, debilis, miserabilis, tamque contemptibilis creaturæ
 ponis; nam, esto cum tua ope, & gratiâ quâ sanè, prout quidem ip-
 sa sum, non exigua opus habeo) quàm maximè conuitatur, ne
 ea amittat, nemini tamen in re aliquod compendium catifare potest.
 Adhæc sum mulier, & non bona, sed improba: Denique videntur ta-
 lenta non solum abscondi, sed & defodi, cum ea in terra adeo sterili, &
 infertili collocantur. Non soles autem, Domine, huiusmodi magnalia,
 & beneficia animæ alicui conferre, nisi vt per illa alijs multis profint.
 Nosti quoque, Domine Deus meus, me ex tota voluntate, & corde, &
 iam tibi supplicare, & subindè etiam supplicasse, & idcirco me etiam
 maximum, quod quidem in terra possidetur, bonum amittere, conten-
 tam, & paratam esse, vt hæc beneficia, & gratias conferas ijs, qui ma-
 iorem per ea fructum faciant, & pluribus profint, vt sic tua glo-
 ria maior fiat, & adaugeatur. Hæc & alia id genus sæpè ad DEVM
 proloquebar: postea verò meam ipsa hinc perspiciebam inscitiam,
 & quàm parum essem humilis: nouit quippè Dominus, quid expediat
 & con-

O 3

S.
Heresia

Opera

N. VI

156

& conueniat, nec non animam meam sufficientes, quò salutem conu-
queretur, vires non habuisse, nisi has eius Maiestas illi perimmen-
sas suas gratias dedisset. Volo hic præterea referre gratias, & effu-
ctus, qui in anima manent, & quid per se ipsa facere possit, &
num ipsa ex parte causa sit, quò ad tam sublimem statum eueha-
tur.

*Quid sit
spiritus e-
leuatio &
vniõ de-
scribitur.*

Fit interdum, vt hæc spiritus eleuatio, vel Vniõ simul cum amo-
re celestivenerit, nam, quantum quidem ego intelligo, in hac ipsa Vniõ-
ne, differt vniõ ab eleuatione: esto ei, qui hoc postremum non est ex-
pertus, secus visurum sit; sed, meo iudicio, etsi idem quid sit, diuersimo-
dè tamen id Dominus operatur, quin imò ex incremento abstractioni
ab omnibus creaturis, atque etiam magis ex euolatione spiritus liqui-
dò perspexi, particularem quamdam id gratiam esse, etsi, vt dixi, nu-
num quid sit, aut esse videatur. Sed quemadmodum parvus ignis, tam
benè ignis est, quàm magnus; & tamen apparet, quanta inter hunc, &
illum sit differentia, nam in paruo igne multum temporis requiritur,
vt etiam paruum ferrum candens reddatur, at, si ignis magnus
est, ferrum, tamen etiam sit maius, minimo suum esse, &
formam tempore penitus, vt quidem videtur, amittit. Ità se res in
duplici hoc gratiarum, quas Dominus dat, genere habere videtur; quod
eum, qui iam ad raptus mentis peruenit, faciliè intellecturum scio.
At si nondum eos sit passus, aniles ei manias, & ineptias id visum in-
Et forsitan ineptiæ reuera sunt: nam quòd talis, qualis ego sum,
tali dere loqui præsumat, aut declarare aliquid conetur eorum, ad
quæ eam impossibile videatur etiam commoda verba adinuenire,
re, quibus ipsum vel incipiat exponere, mirum sanè non est, &
deliret. Sed confido in Domino (nouit enim Maiestas eius non a-
liam, secundum & post obedientiam, intentionem meam esse,
quàm quamdam tam sublimis boni famem, & appetitum anima-
bus ingenerare) eum mihi hac in re subsidio futurum. Nihil au-
tem hic dicam, quòd non sæpius experta sum, &, vt verum fa-
tear, cum primum vltimam hanc aquam describere inciperem, im-
possibile mihi prorsus iam tum videbatur, aliquid de ea profectò
imò magis impossibile, quam vel Græcè loqui. Ad eò scilicet id dif-
ficile est; atque idcirco à scribendo cessabam, meque ad sacram com-
munionem suscipiendam disponebam. Benedictus sit Dominus, qui
ignorantibus, & indoctis ita benignus, & propitijs est, (ò virtutem obe-
dientiæ, quæ omnia potes!) nam statim intellectum meum Deus illustra-
bat aliquando per verba, aliquando mihi proponendo, quomodo id de-
cerem; nam, vt in superiore oratione Maiestas eius faciebat, sic etiam
in hac

*Deus eam
inuit in o-
ratione v-
nionis &
suspensionis
exlicenda.*

in hac per me dicere velle videtur, quod nec possum, nec scio dicere. Quod dico, ipsissima veritas est, ac propterea id, quod erit bonum, ab illius venit doctrina, quod verò malum, certum est ab omni mali abyſſo, me, inquam, prouenire. Vnde, si qui sint, (vni multos esse necesse est) qui iam ad eum orationis statum peruenerint, ad quem me miseram sua DOMINVS benignitate perduxit, & hisce placeret mecum hac ipsa de re agere, ne forte deuiarent, & errarent, spero fore, vt me ancillam suam Dominus adiuuaret, vt per ipsius veritatem fructum aliquem faterem.

Iam ergo, vt de hac aqua de cœlis descendente, quò copîa, & abundantia suâ vniuersum hunc hortum repleat, & reficiat, loquar, ad oculum patet, quantam hortulanus quietem haberet, si Dominus numquam ab ea, si quando opus est, danda cessaret; quanta insuper is voluptate repleretur, ac gaudio, si numquam hyems, at semper temperata serenitas, & aura foret, ita vt numquam ei aut flores, aut fructus deessent. At quamdiu hic viuimus, id fieri nequit: semper quippe curemus oportet, vt cum aqua vna defecerit, aliam ipsi nobis procuremus. Cœlestis aqua subindè, tunc, cum minimè eam hortulus expectat, delabitur. Hoc constat, in principio quidem id fere semper non nisi post longam, & frequentem orationem mentalem accidere solere, Dominus quippè auiculam hanc ex vno gradu ad altum sustollit, & sic in nido collocat, vt quietem tandem inueniat: nam postquam vidit eam longo iam tempore volitasse, & identidem, tum intellectu, & voluntate, tum omnibus viribus suis Dominum querere, eique placere fuisse conatam, suum ei pro labore suscepto præmium, etiam hac in vita dare vult. Ecquid autem præmium? quod scilicet vel vnicum momentum, quo illud habetur, satis sit, ad omnem laborem, qui in hac esse potest, quàm cumulatissimè compensandum. Anima ergo hac Dei quæſitione occupata, summa, & suauis quadam cum voluptate sensit, se propè totam à seipsa per modum quemdam deliqui excedere; nam paulatim eam deficit & habitus, & simul omnes vires corporales, vt nequidem manus sine magna pœna mouere possit; oculi adhuc ipsi etiam inuita clauduntur; quos si apertos teneat, nihil propemodum videt; & si legat in libro, ne quidem vnâ litteram designare potest, imò vix eam dignoscere: videt quidem esse litteram, sed, quia intellectus eam non iuuat, tamen si vellet, legere nequit. Præterea audit quidem; at quæ audit, non intelligit. Ad eò vt sensus in nullo eam iuuent, nisi forte ad quietem eius interruptandam; vnde magis ei obsunt, quàm profint. Loqui si velit, in eam ad id conicitur, quia ne vnum quidem formare potest verbum; &

Quando hic viuimus, semper nos non fieri curam habere oportet.

Anima in vniuersa constituta stans.

S. Heresia

Opera

N. VII
188

bum; & si id etiam posset, vires ei defunt ad ipsum efferendum: nam om-
 nis vis exterior deperditur; internum autem animæ robur adang-
 tur, quod hæc gloriâ suâ melius frui possit. Exterior delectatio, quæ sen-
 titur, etiam est, & magna, & satis perceptibilis. Hæc potro oratio quantum-
 vis longa sit, & diu duret, nihil valetudini nocet: mihi saltem nunquam
 nocuit, nec memini, etsi subindè adhuc male valerem, cum hæc mihi
 gratiam Dominus daret, vllam me penam tum sensisse; imò verò malum
 meum, & infirmitas indè multum minuebatur. Eequod verò malum
 tam exitio causari posset bono? Ad eò id ex operibus exterioribus
 queret; vt dubium non sit, quin (cum omnes vires tantæ delectationis oc-
 casione sublata sint) magna ad eadem adaugenda occasio fuerit. In inci-
 pìpio quidem quomodo id tam citò pertransit (mihi saltem ita factum
 est) ipsum nec è signis illis exterioribus, nec è sensuum defectu tam facili-
 intelligi potest, vt potè tam citò pertransiens; è gratiarum tamen copiam
 colligi potest, solis, qui hic effulsit, claritatem permagnam fuisse, cum ani-
 mam ita liquefecerit. Notandum autem est, quantumlibet diu anima
 hac omnium potentiarum suspensione agat, illud tamen tempus, meo iudicio,
 nimis quam breue esse, & si hæc suspensio ad semihoram duret,
 multum id esse: imò vt mihi videtur, non tam diu quidem, vquam
 mihi durauit. Sed, vt verum fatear, homo, cum in illa versatur, percipere
 vix potest, quandiu sibi illa duret, cum tunc sensus omnis expers sit. P-
 dico scilicet, subindè non diu esse, quin aliqua potentia statim ad se ip-
 reuertatur. Sola voluntas est, quæ obsistit, & durat, at aliæ duæ potentie
 non diu sunt, quin rursus homini molestæ sint: sed quia voluntes in
 suspensione firma manent, hinc & ipsas rursus suspendit, ac sic aliquan-
 tum manent, ac dein rursus ad se ipsas redeunt. Huic rei aliquod oratio-
 nis horæ impendi possunt, & de facto etiam impenduntur: nam vbi diu
 potentia de vino illo diuino inebriari, & gustare incipiunt, quam scilicet
 me iterum per se ipsas perduntur (quo sic melius recuperentur) illi
 voluntatem comitantur; itaque omnes tres simul in gaudio, & fruitione
 sunt; sed hoc, scilicet eas penitus deperdi, & sine vlla imaginatione man-
 re (nam vt mihi quidem videtur, etiam imaginatio penitus perditur) v-
 de parum durat, esto non ita penitus ad se ipsas redeant, vt non ad hoc
 aliquot, velut deliræ esse possint, postquam eas Deus iterum ad se peni-
 tim, & suauiter attrahere voluerit.

*Tempus
 suspensio
 nis animæ
 valde bre-
 ue est.*

*Imagina-
 tio etiam
 in suspen-
 sione amit-
 titur.*

Iam ad internum illud quod animæ hic sensit, veniamus; quod
 nouit, dicere potest, nam intelligi id nequit, nedum dici. Cogitanti
 apud memetipsam, cum iam hæc scribere volebam (cum scilicet tam
 cra communionem, & ab ea orationem, qualem hic describo, surgeret
 quidam anima hoc tempore ageret; responsum à Domino fuit. Tem-
 si

si, h[ic] s[er]u[us] d[omi]ni d[omi]ni, quod se profundius intr[um] me abscondat, & iam non est ipsa qua[er]e viuit, sed
 quia, que intelligit, nequit comprehendere, hinc perinde est, atque si intelligendo
 non intelligeret. Qui quidem hoc expertus fuerit, aliquid horum intelliget;
 quia id clarius exponi non potest, eo quod perobscurum sit, id quod illic
 peragitur. Vnum hoc dicere possum, scilicet, videri nobis esse nos apud
 Deum; tantamque in anima rei huius certitudinem manere, vt non pos-
 set non credere. Hinc eam omnes potentia[rum] deficiunt, itaque suspendun-
 tur, vt nullo modo percipi possit, sicut dictum est, illas operari. Si alicuius
 mysterij meditatione iam occupabatur, ita mox ipsum de memoria cla-
 borat, ac si nunquam eius meminisset, aut de eo cogitasset: si in libro le-
 gat, mox lectorum non recordatur, aut quousque peruenerat: idem quo-
 que in oratione vocali vsu venit. Adeo vt importuni huius papilionis,
 memoria, inquam, alae hic adurantur, & se ipsa iam mouere amplius non
 possit. Voluntas quidem amando maxime occupetur oportet, sed ta-
 men, quomodo amet, non intelligit. Intellectus denique, si quid intel-
 ligat, non intelligit, quomodo intelligat, saltem nihil eorum, quae intelli-
 git, potest comprehendere: equidem non puto ipsum quidquam intelli-
 gere, nam, sicuti iam dixi, hoc non intelligitur; & quomodo id fiat, plane
 ego intelligere non valeo. Initio in magna quadam verfabar ignorantia:
 nesciebam enim Deum in omni re reperiri: & quia mihi ita vicinus esse
 videbatur, hinc impossibile mihi videbatur non credere illum praesen-
 tem adesse; propterea quod id mihi quasi apertum, & liquidum videba-
 tur. Intellexeram quippe illum ibi re ipsa praesentem esse. In docti dice-
 bant mihi illum solum ibi per gratiam adesse: at ego, vt hoc crederem, a-
 nimam plane inducere non poteram: quia, vt i dico, vere, & re ipsa praes-
 ens adesse mihi videbatur; atque inde fiebat, vt summa in angustia age-
 rem. Sed quidam vir apprimè doctus, ex ordine S. Dominici, ab hoc me
 dubio, & angustia eripuit, dum eum vere ibi praesentem adesse, & quo-
 modo se hominibus communicet, asseruit. quod me summopere con-
 solabatur. Notandum verò, & intelligendum hic est, hanc aquam cae-
 lestem, & maximam hanc Dei gratiam, semper maximos
 in anima fructus post se, vt iam di-
 cam, relinquere.

In suspensio-
 sione totalis
 omnium
 potentiarum
 sui destruc-
 tio.

S.
 heresia

Opera
 N. VI
 186

S. M. Teresa Opera.

* * *

P

CAPIT